

1629 357

402/1003)

Justinu Saundersovi

Str 1: Piero Manzoni,
Živá socha, 1961
Str 2-3 Gerhard Richter, Abstrakce
(860-3) (detail), 1999

Copyright © 2002 Thames & Hudson Ltd, London
Translation © 2002 Miroslav Kolač, Jiří Matas and
Kateřina Zvelebilová
Czech edition © 2002 Nakladatelství Slovart

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy
nesmí být bez písemného svolení vlastníka
autorských práv rozmnožována, uložena
ve vyhledávacím systému ani přenášena v jakékoli
formě nebo jakýmkoli elektronickými,
mechanickými, fotografickými či záznamovými
prostředky.

Z anglického originálu *Styles, Schools and
Movements An Encyclopaedic Guide to Modern Art*
(Thames and Hudson London, 2002) přeložili
Miroslav Kolač, Jiří Matas a Kateřina Zvelebilová
Odborný poradce Marie Klimesová
Odpovědná redaktorka Petra Pátková
Editor Petr Hejný
Vydalo Nakladatelství Slovart, s. r. o., v roce 2005
Druhé vydání
Sazba Alias Press s. r. o.

ISBN 80-7209-731-8

10 9 8 7 6 5 4 3 2

www.slovart.cz

NÁRODNÍ KNIHOVNA

1001632790

PREZENČNÍ FOND

54 D 151975

Obsah

10 Úvod

1860–1900

Nástup avantgardy

- 14 Impresionismus
- 19 Hnutí Arts and Crafts
- 23 Chicagská škola
- 25 Skupina Les vingt
- 26 Neoimpresionismus
- 30 Dekadence
- 33 Secese
- 38 Modernismus
- 41 Symbolismus
- 45 Postimpresionismus
- 49 Cloisonismus
- 50 Skupina Nabis
- 53 Syntetismus
- 56 Salon de la Rose+Croix
- 57 Jugendstil
- 59 Vídeňská secese
- 62 Skupina Mir iskusstva

1900–1918

Modernismus pro moderní svět

- 66 Fauvismus
- 70 Expresionismus
- 74 Skupina Die Brücke
- 78 Ashcanská škola
- 80 Deutscher Werkbund
- 83 Kubismus
- 88 Futurismus
- 92 Skupina Kárový spodek
- 94 Skupina Der blaue Reiter
- 97 Synchronismus
- 99 Orfismus
- 102 Rayonismus
- 103 Suprematismus
- 106 Konstruktivismus
- 109 Styl pittura metafisica

111	Vorticismus
113	Maďarský aktivismus
114	Amsterdamská škola
115	Dadaismus
119	Purismus
121	Skupina De Stijl

1918–1945

Hledání nového řádu

126	Arbeitsrat für Kunst
128	Novembergruppe
130	Bauhaus
134	Precizionismus
135	Art deco
140	Pařížská škola
142	Funkcionalismus
146	Skupina Novecento italiano
147	Skupina Der Ring
149	Hnutí Nová věčnost
151	Surrealismus
155	Elementarismus
156	Skupina Gruppo 7
157	Hnutí M. I. A. R.
159	Konkrétní umění
161	Magický realismus
163	Americký regionalismus
166	Sociální realismus
168	Socialistický realismus
170	Neoromantismus

1945–1965

Nový nepořádek

174	Art brut
176	Existencialismus
180	Outsider art
181	Organická abstrakce
184	Informel
188	Abstraktní expresionismus
1921	Lettrismus
93	Skupina CoBrA
195	Beatnické umění

197	Kinetické umění
199	Skupina Kitchen Sink School
201	Neodadaismus
205	Kombinované práce
206	Nový brutalismus
208	Funk art
210	Nový realismus
213	Situacionistická internacionála
215	Asambláž
217	Pop art
222	Umění performance
226	Skupina GRAV
228	Hnutí Fluxus
230	Op art
232	Pomalířská abstrakce

Od 1965 po dnešek

Za hranicemi avantgardy

236	Minimalismus
240	Konceptualismus
244	Body art
247	Instalace
251	Hyperrealismus
254	Antidesign
256	Skupina Supports-Surfaces
257	Video art
260	Zemní umění
2632	Díla pro veřejná prostranství
66	Styl arte povera
269	Postmodernismus
274	Architektura high-tech
276	Neoexpresionismus
281	Neopop
282	Transavantgarda
284	Sound art
286	Internetové umění
289	Přehled stylů, škol, hnutí
296	Seznam reprodukováných děl
299	Rejstřík

Úvod

Specifický jazyk, který užíváme k popisu moderního výtvarného umění, od impresionismu k instalacím, od skupiny Nabis k neoexpresionismu, od symbolismu k hyperrealismu, je komplikovaný. Umělecké styly, školy a hnutí jsou jen zřídka jednoznačně vymezené a snadno definovatelné, někdy jsou rozporné, často se překrývají a nikdy nejsou jednoduché. Koncepce směrů, škol a hnutí však přetrvává a v žádné diskusi o moderním umění se bez její znalosti nelze obejít. Vymezení této koncepce je stále ještě nejlepším způsobem, jak zmapovat problematiku, o níž se všeobecně ví, jak je složitá. Tato kniha má být rozsáhlým přehledem jednotlivých uměleckých osobností a průvodcem mimořádně dynamickými a vzrušujícími dějinami moderního výtvarného umění.

Směry, školy a hnutí, jež jsou vylíčeny v našem průvodci, obsahují nejdůležitější informace o rozvoji západního malířství, sochařství, architektury a designu. Výklad je uspořádán chronologicky v dlouhém časovém úseku od impresionismu devatenáctého století až po aktuální směry století jedenadvacátého.

Hlavní kapitoly knihy zahrnují stovku nejdůležitějších stylů a hnutí moderního umění. Popisují prohlášení uměleckých manifestů, výstavy, názory kritiků a odezvu či pobouření veřejnosti. Práce srovnává různá hlediska, uvádí historická a umělecká stanoviska, bibliografické informace a řadu interpretací umění samého. Všechny tyto různorodé informace jsou užitečné, neboť umění ani nevzniká, ani nepůsobí ve vakuu. Na konci každé kapitoly najde čtenář stručný seznam hlavních sbírek a klíčových památek ve světě a základní knižní publikace k dalšímu studiu (vydané v New Yorku nebo Londýně, pokud není uvedeno jinak). Řada odkazů v textu (označeny hvězdičkou) umožňuje čtenáři porovnávat souvislosti mezi školami a hnutími a vysledovat stopy vlivů a vývoj v určitém období.

Žádný průvodce nemůže zastříti, že klasifikované jevy mají proměnlivé obrysy, což si často neuvědomují ani sami umělci. Mnoho umělců se sdružuje do skupin a vydávají společné manifesty, mnohé z dnes obecně užívaných názvů však poprvé užíli až výtvarní kritici, kurátoři, sběratelé či mecenáši. Výrazy impresionismus a fauvismus vymysleli šířiví kritici. Některé skupiny, jako

